

Els Quatre Gats

Bar London

Grill Room

De copes amb els modernistes

Albert Lladó, albert@edicat.cat

Catalunya té molts encants. I un d'ells, sens dubte, és el modernisme. Allò que a la resta d'Europa es coneixia, a finals del segle XIX, amb el nom d'Art Nouveau a Catalunya creixia amb més força que enlloc convertint a Barcelona, els primers anys del segle XX, en una ciutat cosmopolita i d'avantguarda. El Modernisme es va convertir en un símbol del poder econòmic de la burgesia catalana, i les empreses agrícoles i tèxtils contractaven importants arquitectes per construir les seves residències i fàbriques per guanyar prestigi i fama. No cal dir que els tres grans mestres del moviment van ser Gaudí, Puig i Cadafalch i Domènech i Montaner.

Aquesta esplèndida herència cultural està escampada per tot el país. Gent de tot el món visita Barcelona per gaudir la Pedrera, el Parc Güell, la casa Batlló i la Sagrada Família. Però per tot Catalunya podem trobar símbols del Modernisme com la Colònia Güell a Santa Coloma de Cervelló, els Jardins Artigas a La Pobla de Lillet, ciutats com Manresa, on el propi Domènech i Montaner va exercir durant molts anys d'arquitecte municipal, Reus, Terrassa, Mataró, Argentona, Canet de Mar, Cardedeu, Granollers, Sitges, Vilafranca del Penedès...

Tot i així, hi ha una ruta alternativa a les obres més faraòniques. No hem d'oblidar que el Modernisme català va afectar a la manera d'entendre, sobretot, l'arquitectura, però també, l'escultura, la pintura, els mobles o les joies, i les arts decoratives. Un art, per tant, que s'integrava en la vida quotidiana dels ciutadans i que va ser testimoni d'una revolució cultural. La bohèmia europea es reunia en bars del centre de la ciutat on les tertúlies sobre art, pensament i literatura eren diàries. Amb gust a absentia, aquesta beguda de gust d'anís i efectes al·lucinògens que es va popularitzar a l'època, s'estava canviant la manera d'entendre l'estètica del segle que començava.

Sense moure'ns del centre de la ciutat, podem començar la ruta en un dels llocs més típics: **Els Quatre Gats**, al carrer Montsió número 3 bis, just al costat del portal de l'Àngel. És un dels llocs més coneguts, està situat als baixos de la Casa Martí, el primer edifici que va realitzar Puig i Cadafalch a Barcelona, l'any 1896, i on es trobaven artistes com Picasso, Casas i Rusiñol, o músics com Albéniz o Morera. És un bar restaurant amb dos espais diferenciats. Al primer, la cerveseria, podem veure la reproducció del Tàndem, l'autoretrat de Ramon Casas.

Tot seguit, podem baixar una mica i anar cap a la Plaça Sant Jaume. El bar cocteleria **El Paraigua** està situat al pas de l'Ensenyança número 2. De fet, aquest local era una botiga, com el seu nom indica, de paraigües i vanos anomenada Gallés i estava situada al carrer dels Arcs número 5 fins l'any 1967, quan es va decidir enderrocar l'edifici. Tots els elements ornamentals van ser desmuntats peça a peça i es van tornar a muntar al nou local, on es pot prendre un bon còctel.

Som al centre de la ciutat i, abans d'anar a les Rambles, podem optar per dos bars encara. En primer lloc, a Escudellers 8, podem visitar el **Grill Room**, un local fundat a l'any 1902 pel torinès

Flaminio Mezzalama, que era representant de vermut italià i on, si ens fixem, podem trobar encara imatges com un brau i les sigles "VT", símbols del vermut Torino. Per altra banda, si volem anar més ràpid cap a les Rambles, podem passar una estona pel **Molly's Fair City**, un pub irlandès del carrer Ferran que ocupa dos locals. El de l'esquerra, el número 7, va ser una botiga de guants construïda el 1893 i que encara conserva un petit balcó amb barana de ferro forjat amb ornaments florals, típica del Modernisme.

Una vegada a les Rambles, davant del Liceu, podem visitar el **Cafè de L'Òpera**. Més que una copa, aquí podem fer un cafè o una boníssima xocolata desfeta. Això sí, asseguts al saló interior on encara es conserven les taules i cadires de la firma Thonet, molt populars a l'època. Estarem gaudint d'un espai que havia sigut punt de trobada dels membres de les Brigades Internacionals durant la guerra civil, espai de debat dels polítics republicans com l'expresident de la Generalitat, Josep Irla, o, anys més tard, espai de debat on als pintors Modest Cuixart i Joan Miró els agradava passar les tardes.

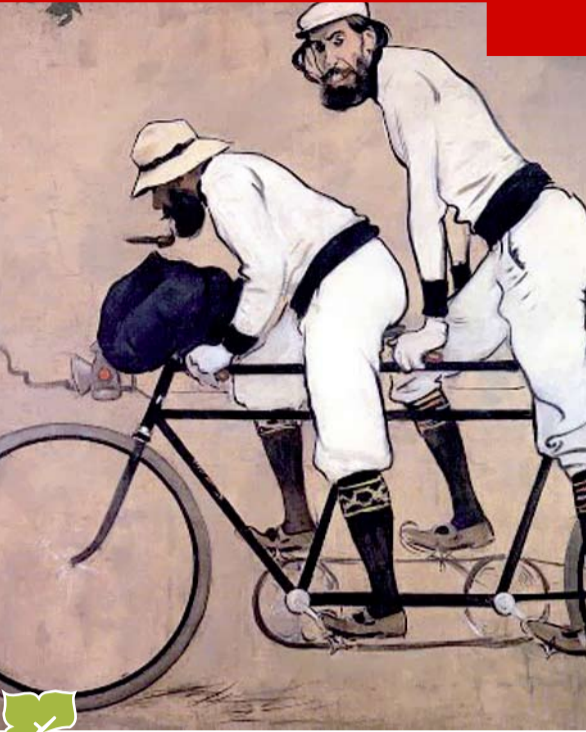

Muy Buenas

La Confiteria

l'Hotel Espanya

Ramon Casas i Pere Romeu en Tàndem i a sota l'imatge del bar El Paraigua

Foto: iStock_Jani Bryson Studios

Quadern Riu Escriptor Blau

Lolita Bosch

La primera cosa que recordo haver escrit és un diari. Era una llibreta de color blau que començava dient: em dic Lolita Bosch i m'agraden 34 nens. Anava a una escola on fèiem concursos de càlcul i obríem pedres per a veure de què estaven fetes. Jo deuria tenir cap a set o vuit anys.

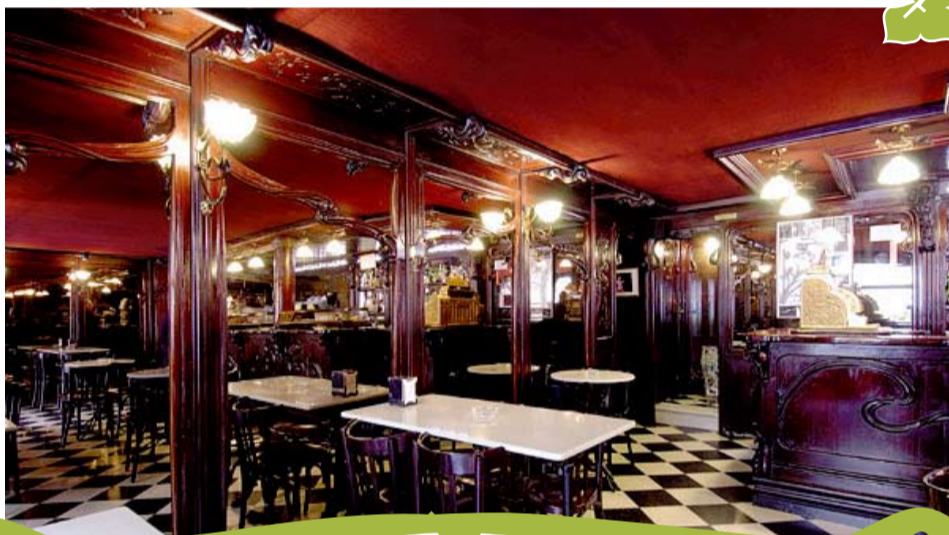
En una altra escola, uns anys després, em van fer un test i un mestre me'n va llegir els resultats: en primera instància, em va dir sense que jo sabés què volia dir la paraula instància, podries fer-te missionera. Tens un 93%. I un 87% de periodista. I escriptora? Escriptora no és cap professió, Lolita.

Potser per això vaig decidir no ensenyar mai a ningú el meu diari de color blau. I tot i que vaig participar als concursos literaris que es feien a la meua escola, els presentava amb el nom d'una amiga que quan guanyava, baixava a buscar un ram de flors, somreia, pujava amb passes lentes amb el ram als braços per les escales de l'amfiteatre, arribava on érem els més petits, se seia al meu costat i xiuxiuejava: hem guanyat. I jo mirava cap endavant aguantant un somriure perquè no se'm caigués al davant dels altres.

Però vaig canviar de lloc de residència i es van acabar els concursos. I aleshores vaig començar a fer una publicació periòdica per tal d'explicar la meua vida: la crònica de la desaparició del meu raspall de dents, la història del meu gos o la meravellosa notícia que s'havia fet de nit. Recordo haver-la publicat a la primera plana amb el dibuix d'una lluna enfosquida que va fer la meua germana. Es fa de nit, duia per títol l'edició.

I aleshores em vaig dedicar al meticulós seguiment de les activitats secretes del Club d'Investigadors d'Albons (CIA), vaig canviar les lletres de les cançons que m'agradaven, vaig escriure moltes, moltes cartes, i, per descomptat, vaig continuar fent els meus diaris. Tinc la meua vida narrada des dels 7 o 8 anys amb una envejable constància infantil. I en un full, entre els quaderns, una declaració: em dic Lolita Bosch i juro que quan sigui gran i em casi deixaré llegir els meus diaris infantils al meu oncle Martí. Perquè quan era petita el meu oncle Martí em va explicar que de gran no em faria res que ningú veiés els meus escrits.

I avui, buscant un record, ho he trobat tot. I he llegit el jurament, la declaració d'amor amb què vaig començar a escriure i una llibreta buida que explica les coses així: Fa anys vaig anar de vacances a Calaceit amb una tieta meua i hi vaig conèixer un escriptor. Ara sé que alguns amics de la meua família escrivien, però aleshores no ho entenien ni mai no havia comentat amb ningú la meua vocació infantil. De manera que conèixer l'amic de la meua tieta fou un esdeveniment important. Es deia Eugenio T i un matí que vam anar d'excursió a la vora d'un riu em va preguntar què volia ser quan fos gran. Esriptora, vaig xiuxiuejar com la meua amiga quan guanyava els concursos escolars. I va ser la primera vegada que ho vaig dir. I aleshores l'Eugenio T em va explicar com si jo ja fos adulta quins eren els secrets de l'escriptura i els seus dracs. I l'endemà, abans de marxar, em va regalar un quadern. Era una llibreta negra molt bonica, amb portadetes de flors blaves i una dedicatòria: Estimada Lolita, això és perquè escriguis. I encara que mai no he escrit res en aquell quadern, me l'he endut amb mi a tots els meus viatges i trasllats. Perquè em sembla el moment infantil més capaç de contenir-ho tot.

És hora de sopar alguna cosa. Creuem les Rambles i ens apropem al carrer Sant Pau. Al número 9, ens trobarem **l'Hotel Espanya**, un edifici del 1858 que encara conserva la majoria d'ornaments de la decoració de la reforma que va fer el 1903 Domènech i Montaner. Amb tres menjadors oberts al públic, i on podem veure mosaics, pintures (a vegades atribuïdes a Ramon Casas) i llums de principis del segle XX, menjarem un menú a un preu assequible.✔

Seguim recte i, al mateix carrer Sant Pau, comencem l'ambient més de nit. Obert des de les 23 hores, el **Marsella** té la fama de ser el local més antic de la ciutat, ampolles, llums i espelmes entre teranyines. El 1820 un marsellès va arribar a Barcelona i va crear aquest emblemàtic bar on el mateix Gaudí, i gent de la bohèmia d'aquells anys, van poder provar per primera vegada l'absenta.✔

I si encara anem bé de temps, al mateix carrer, però tocant amb el Paral·lel, podem gaudir de **La Confiteria**. Convertida en bar i amb tres aparadors de ferro i vidre amb uns angelets que ja apuntaven, cap el 1920, el Noucentisme, un moviment més racionalista de l'art i l'arquitectura, que acabaria amb els millors anys del modernisme.✔

Si preferim quedar-nos a prop de les Rambles, al Raval, tombem a la dreta, al carrer Nou de la Rambla, perquè és l'hora de gaudir de la millor música en directe de la ciutat, el **Bar London**. Fundat el 1910, es va convertir, després de la guerra civil, en un lloc on assajaven els artistes de circ.✔

Podem continuar al Raval si encara tenim forces. Ens queda anar al bar **Muy Buenas**, un local al carrer Carme número 63, on podem veure una espectacular mampara de pi de melis i vidre gravat amb motius florals que, quan es va crear com a granja el 1928, separava la botiga del menjador.✔

Per acabar, podem apropar-nos al carrer Joaquim Costa 33, passant pel MACBA, i gaudir de **Casa Almirall**, un bar amb dos ambients fundat l'any 1860, i que encara manté el taulell de marbre català blanc. Just al costat, podem visitar la **Granja Gavà**, un altre local amb més de cent anys on, a la mateixa casa, va néixer el conegut escriptor Terenci Moix.✔

Naturalment, això és una ruta que es pot fer en diversos dies. No cal fer-la de cop i, molt menys, de presa. Es tracta de gaudir de la Barcelona d'avantguarda i bohèmia dels nostres artistes i pensadors més il·lustres i, sobretot, de veure l'oci com una forma més de cultura.✔

Per a més informació:
www.rutadelmodernisme.com